

سۇئال

كېرىشكە مۇشەررەپ بولغۇچى، جەننەتتە قاچانغىچە قالدۇ؟ ئۇلار مەلۇم ۋاقىتتىن كېيىن جەننەتتىن چىقىپ كېتەمدۇ؟، بۇ ھەقتە چۈشەنچە بېرىشىڭلارنى ئۈمىد قىلىمەن.

تەپسىلىي جاۋاب

بارلىق گۈزەل مەدھىيىلەر ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى بولغان ئاللاھقا خاستۇر.

جەننەت ئەھلى جەننەتكە كىرگەندىن كېيىن جەننەتتە مەڭگۈ قالدۇ، جەننەتتىن چىقىرىلمايدۇ. شۇنىڭدەك جەھەننەم ئەھلىمۇ دوزاخقا كىرگەندىن كېيىن ئۇ يەردە مەڭگۈ قالدۇ، دوزاختىن چىقىرىلمايدۇ.

سەئۇدى ئەرەبىستان ئىلمى تەتقىقات دىنىي پەتىۋا تەشۋىقات كومىتېتى ھەيئەت ئەزالىرىدىن بۇ ھەقتە سورالغىنىدا، ئۇلار تۆۋەندىكىدەك جاۋاب بەرگەن: "جەننەت دۇنيادا ئىمان ئېيتقان ۋە ياخشى ئەمەل قىلغانلارنىڭ، قىيامەت كۈنىدە مۇكاپاتلىنىدىغان ئورنىدۇر. جەننەتتە ئىنسانلارنىڭ كۆزى كۆرمىگەن، قۇلىقى ئاڭلىمىغان، دىللىرىدىن كەچمىگەن، كۆڭلى تارتىپ تۇرىدىغان، قاراپ قانمايدىغان تۈرلۈك نېمەتلەر بار. جەننەتكە كىرگەن كىشى بۇ نېمەتلەردىن ھېسسىي ۋە مەنىۋىي تەرەپتىن ھەقىقىي ھۇزۇرلىنىدۇ، شۇنداقلا جەننەتتە مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئېرىشىدۇ، جەننەتتە يوق بولۇش ۋە ئۇ يەردىن چىقىپ كېتىش بولمايدۇ، جەننەتنىڭ نېمەتلىرى ئەبەدىي داۋاملىشىدۇ، ئۇ يەردە دەرت-ئەلەم، قايغۇ-ھەسرەت قىيىنچىلىق بولمايدۇ. مانا بۇ كىتاب-سۈننەتنىڭ كەسكىن دەلىللىرى، ئىمان ئەھلى ۋە ساغلام ئىلىم ئىگىلىرىنىڭ بىرلىككە كېلىشى بىلەن ئىسپاتلانغان ھەقىقەتتۇر.

بۇ ھەقتە ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ: **مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعدَ الْمُتَّقُونَ ۖ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۖ أُكْلُهَا دَائِمٌ ۖ وَظِلُّهَا ۖ تِلْكَ أَعْدَابُ الَّذِينَ اتَّقَوْا ۖ وَعُقَّةٌ ۖ بِئِى الْكُفْرِىنَ النَّارُ ۖ تەرجىمىسى: تەقۋادارلارغا ۋەدە قىلىنغان جەننەتنىڭ سۈپىتى شۇكى، ئۇنىڭ ئاستىدىن ئۆستەڭلەر ئېقىپ تۇرىدۇ، ئۇنىڭ مېۋىلىرى تۈگىمەيدۇ، ھەمىشە سايە چۈشۈپ تۇرىدۇ، ئەنە شۇ تەقۋادارلارنىڭ ئاقىۋەت بارىدىغان جايىدۇر. كاپىرلارنىڭ ئاقىۋەت بارىدىغان جايى دوزاختۇر [سۈرە رەئد 35- ئايەت].**

يەنە بىر ئايەتتە ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ: **إِنَّ الْأَمْتَقِينَ فِي جَنَّتٍ وَعَيْنٌ ۖ هَ ۖ أَدَا ۖ خُلُوهَا بِسَلَامٍ ۖ أَمِينٌ ۖ ۶ وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِّنْ غَلٍ ۖ إِخْوَانًا عَلَى سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ ۖ ۷ لَا يَمَسُّهُمْ فِيهَا نَصَبٌ ۖ وَمَا هُمْ مِّنْهَا بِمُخْرَجِينَ ۖ تەرجىمىسى: تەقۋادارلار ھەقىقەتەن (ئاخىرەتتە ياپېشىل) باغ - بوستانلاردىن، سۇ، ھەسەل ۋە مەي ئېقىپ تۇرىدىغان) بۇلاقلاردىن بەھرىمەن بولىدۇ.**

(ئۇلارغا) جەننەتكە ئامان - ئېسەن، تىنىچ كىرىڭلار! دېيىلىدۇ. ئۇلارنىڭ دىللىرىدىكى دۈشمەنلىكنى چىقىرىپ تاشلايمىز، ئۇلار ئۆزئارا قېرىنداش بولغان ھالدا تەختلەر ئۈستىدە بىر - بىرىگە قارىشىپ ئولتۇرىدۇ. جەننەتتە ئۇلارغا چارچاش بولمايدۇ، ئۇلار جەننەتتىن چىقىرىۋېتىلمەيدۇ [سۈرە ھىجر 45-46-47-48- ئايەتلەر].

يەنە بىر ئايەتتە مۇنداق دەيدۇ: هَذَا نِكَاحٌ رَقِيقٌ وَإِنَّ لِلَّذِينَ هُنَا لَمُتَّقِينَ لِحُسْنِ مَآبٍ ۚ ۴۹ جَنَّتٍ عَدْنٍ مُمْتَحَنٌ لَّهُمْ آلُهَا يُؤْبَهُ ۚ ۵۰ مُتَّكِئِينَ فِيهَا يَدُوعُونَ فِيهَا بِفُكْهَةٍ كَثِيرَةٍ وَشَرَابٍ ۚ ۵۱ وَعِنْدَهُمْ قُضِرَتُ الْأَطْرَافُ مِنَ الشَّيْءِ ۚ هَذَا مَا تَدْعُونَ لِيَوْمٍ ۚ هَٰذَا حِسَابُ ۚ ۵۲ إِنَّ هَٰذَا لَرِزْقُنَا مَا لَهُ ۚ مِنَ النَّفَائِدِ تَرْجِمِسِي: بۇ ۋەز - نەسىھەتتۇر، تەقۋادارلارغا ئەلۋەتتە ياخشى ئاقىۋەت بار. (ئۇ) تۇرالغۇ بولغان جەننەتلەردىن ئىبارەت بولۇپ، ئۇلارغا ئۇنىڭ دەرۋازىلىرى ئوچۇقتۇر. ئۇلار جەننەتلەردە تەختلەرگە يۆلىنىپ ئولتۇرىدۇ، ئۇلار جەننەتلەردە نۇرغۇن مېۋىلەرنى، نۇرغۇن شارابلارنى تەلەپ قىلىپ (ئەكەلدۈرۈپ) تۇرىدۇ. ئۇلارنىڭ يانلىرىدا ئەرلىرىدىن غەيرىگە كۆز سالمايدىغان، ياش قۇرامى ئوخشاش جۈپتىلىرى بولىدۇ. بۇ سىلەرگە قىيامەت كۈنىدە ۋەدە قىلىنغان نېمەتتۇر. بۇ ھەقىقەتەن بىزنىڭ ئاتايمىزدۇركى، ئۇ ھەرگىز تۈگىمەيدۇ [سۈرە ساد 49-54- ئايەتكىچە].

ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ: أَلَا خَلَاءٌ يَوْمَئِذٍ يَعْلَمُونَ ۚ بَعَدَهُمْ ۚ لَبِيعَ ۚ ضِعْفٌ عَدُوٍّ ۚ أَلَا مُمْتَقِينَ ۚ ۶۷ يَعْبَادُ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ ۚ كُمْ ۚ أَلَا يُؤْمَرُ وَلَا أُنْتَهَى ۚ تَحْزَنُونَ ۚ ۶۸ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا مُسْلِمِينَ ۚ ۶۹ أَدَا خُلُوعُ ۚ أَلَا جَنَّةٌ ۚ أَنْتُمْ ۚ وَأَزْ ۚ وَجُكُم ۚ تَحْزَنُونَ ۚ ۷۰ يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِّنْ ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ ۚ وَفِيهَا مَا نَشَاءُ ۚ تَهَيَّيْ ۚ أَلَا أَنْفُسُ ۚ وَتِلْذُ ۚ أَلَا عَٰقِبُونَ ۚ وَأَنْتُمْ ۚ فِيهَا خَالِدُونَ ۚ ۷۱ وَتِلْكَ ۚ أَلَا جَنَّةٌ ۚ أَلَّتِي أَوْرَثْنَا ۚ تُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ ۚ تَعْمَلُونَ ۚ ۷۲ لَكُمْ ۚ فِيهَا فُكْهَةٌ ۚ كَثِيرَةٌ ۚ مِّنْهَا ۚ تَأْكُلُونَ تَرْجِمِسِي: بۇ كۈندە دوستلار بىر - بىرىگە دۈشمەن بولىدۇ، پەقەت (خۇدالىق ئۈچۈن دوستلاشقان) تەقۋادارلارلا (ئۇنداق ئەمەستۇر). (ئۇلارغا) بەندىلىرىم! بۈگۈن سىلەرگە قورقۇنچ يوق، غەم - قايغۇمۇ يوق، دېيىلىدۇ. ئۇلار بىزنىڭ ئايەتلىرىمىزگە ئىمان ئېيتقان ۋە مۇسۇلمان بولغانلار ئىدى. (ئۇلارغا) سىلەر ئاياللىرىڭلار بىلەن بىللە خۇشال - خۇرام ھالدا جەننەتكە كىرىڭلار، دېيىلىدۇ. ئۇلارغا ئالتۇن لېگەنلەردە تائام، ئالتۇن جاملاردا شاراب تۇتۇلىدۇ. جەننەتتە كۆڭۈللەر تارتىدىغان، كۆزلەر لەززەتلىنىدىغان نەرسىلەر بار، سىلەر جەننەتتە مەڭگۈ قالسىلەر. سىلەر (دۇنيادا) قىلغان (ياخشى) ئەمەلىڭلار بىلەن ۋارىس بولغان جەننەت ئەنە شۇدۇر. جەننەتتە نۇرغۇن (تۈرلۈك) مېۋىلەر بار، ئۇنىڭدىن يەيسىلەر [سۈرە زۇمەر 67-73- ئايەتكىچە].

بۇ ھەقتە پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام مۇنداق دېگەن: جەننەت ئەھلىگە مۇنداق خىتاب قىلىنىدۇ؛ سىلەر جەننەتتە مەڭگۈ ساغلام تۇرىسىلەر، ھەرگىزمۇ كېسەل بولمايسىلەر، ئەبەدىي ياشايسىلەر، ھەرگىزمۇ ئۆلمەيسىلەر، ياشلىق ھالىتىدە تۇرىسىلەر، ھەرگىزمۇ قېرىمايسىلەر، ئەبەدىي نېمەتلىنىسىلەر، ھەرگىزمۇ ئۈمىتسىزلەنمەيسىلەر [مۇسلىم رىۋايىتى].

يەنە بىر ھەدىستە پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام مۇنداق دەيدۇ: قىيامەت كۈنى ئۆلۈم بىر سېمىز قوچقارنىڭ شەكلىدە كەلتۈرۈلىدۇ، ئۇ قوچقارنى بوغۇزلاشقا بۇيرۇق قىلىنىدۇ، ئاندىن: ئى جەننەت ئەھلى! سىلەر بۇ يەردە مەڭگۈ قالسىلەر، ئەمدى ئۆلۈم يوق، ئى دوزاخ ئەھلى! سىلەرمۇ بۇ يەردە مەڭگۈ قالسىلەر، ئەمدى ئۆلۈم يوق، دېيىلىدۇ. [مۇسلىم رىۋايىتى].

ئاللاھ تائالا جەننەت بىلەن دوزاخنىڭ ئەبەدىيلىكىگە، مۆمىنلەرنىڭ جەننەتتە، كاپىرلارنىڭ دوزاختا ئەبەدىي قالدىغانلىقىنى قۇرئان كەرىمدە كۆپلىگەن ئايەتلەردە زىكىر قىلدى. پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامدىن بايان قىلىنغان سەھىھ ھەدىسلەردە بۇ مەسىلە ھېچ قانداق شەك-شۈبھى ۋە ئىزاھاتقا ئورۇن قالدۇرۇلماستىن تەپسىلىي بايان قىلىندى. ئوچۇق دەلىل-ئىسپاتلار بايان قىلىنغاندىن كېيىن، كىمكى ئۆزىنىڭ نەپسى-خاھىشىغا ئەگىشىپ بۇ ئىشتىن شەكلەنسە ياكى شەرئى تېكىستلارنى ئۆزگەرتىپ، ئايەتلەرنىڭ مەزمۇنى ياكى مەنىسىنى بۇرمىلىسا، ئۇنداق كىشىلەر ھەقىقەتتە كاپىرلارنىڭ جۈملىسىدىن ھېسابلىنىدۇ".

ئاللاھ ھەممىدىن ياخشى بىلگۈچىدۇر.